

Узагальнена функція вартості проїзду може використовуватися при визначенні ймовірності вибору пасажиром шляху прямування, розподілу кореспонденцій по транспортній мережі, розрахунку матриці кореспонденцій широко розповсюдженим гравітаційним методом, у якому узагальнені витрати можуть виступати комплексною «функцією опору» замість класичних одиничних показників – відстані, витрат часу або вартості проїзду між районами.

- [1] Horbachov, P. Makarichev, O. Svichynska, O. A New Route Choice Model for Urban Public Transit with Headway-based Service. *Periodica Polytechnica Transportation Engineering* 51 (1), 22–30 (2023).
- [2] Вибір пасажиром шляху пересування у містах: монографія / Д. П. Понкратов, Г. І. Фалецька. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 164 с.
- [3] Korytkov, D., Levchenko, O., Rossolov, A., Samchuk, G. Determination of the passenger transport fatigue in urban mass transportation. *Municipal Economy of Cities* 7 (146), 2–11 (2018).
- [4] Swee Sun Tang, M., Moore, K., McGavigan, A., Clark, R.A., Ganesan, A.N. Effectiveness of Wearable Trackers on Physical Activity in Healthy Adults: Systematic Review and Meta-Analysis of Randomized Controlled Trials. *JMIR Mhealth Uhealth* 8 (7), e15576 (2020).
- [5] All About Caloric Expenditure Physical Activity, Expenditure Table. URL: <https://www.ericfavre.com/lifestyle/uk/home/sport-nutrition/nutrition-basics/all-about-calories/caloric-expenditure-table> (дата звернення 14.11.2022 р.)
- [6] Arsyah, U.L., Jalinus, N., Ambiyar, S. et al. Analysis of the Simple Additive Weighting Method in Educational Aid Decision Making. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, Vol.12 (14) (2021), p. 2389–2396.
- [7] Мінфін. Український портал про фінанси і інвестиції. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/> (дата звернення 14.11.2023 р.)
- [8] Скільки грошей витрачають на їжу в Україні та інших країнах світу? URL: <https://www.picodi.com/ua/mozhna-deshevshe/vytraty-na-yizhu-2023> (дата звернення 08.11.2022 р.)
- [9] Energy requirements and dietary energy recommendations. URL: <https://www.fao.org/3/y5686e/y5686e08.htm> (дата звернення 15.11.2022 р.)

УДК 656.2

УДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ ТА ВАНТАЖОВЛАСНИКІВ ШЛЯХОМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СХОРОННОСТІ ВАНТАЖІВ

IMPROVING THE INTERACTION BETWEEN RAIL TRANSPORT AND CARGO OWNERS BY ENSURING CARGO SAFETY

*Аспіранти Д.О. Грунський, О.Ю. Давиденко
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

*D. Hrunskiy, O. Davydenko postgraduate
Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Розвиток системи регулювання вагонного парку, який традиційно зведено до розробки та реалізації системи управління процесом раціонального переміщення вагонів із районів, де має місце їх надлишок, в райони з їх нестачею є важливою задачею в процесі реформування галузі. Разом з цим, питання, які пов'язані з раціональним забезпеченням виконання замовлень вантажовласників по формуванню составів поїздів за умови виконання

перевезень необхідної номенклатури вантажів, не вирішено в повному обсязі та залишаються актуальними на сьогоднішній день.

Разом з об'єктивними причинами незадовільного використання і тривалого знаходження вантажних вагонів на місцях незагального користування є суб'єктивні фактори затримки вагонів в зоні відповідальності підприємств. При цьому вагони використовуються нераціонально в умовах їх дефіциту.

Потрібно відмітити, що значну частину часу займають операції з виконання технічного та комерційного оглядів рухомого складу, які необхідні для подальшого надання транспортних засобів під навантаження та виконання замовлень вантажовласників. Виявлення вагонів у стані необхідної комерційної придатності під навантаження надає можливості забезпечення вантажовідправників рухомим складом необхідної придатності, збільшуючи обсяги перевезень та зменшуючи кількість відмов у наданні рухомого складу, таким чином поліпшуючи обслуговування клієнтів та підвищуючи конкурентоспроможність залізничного транспорту [1].

Поняття придатності рухомого складу для перевезення вантажу в комерційному відношенні конкретизовано у Роз'ясненні президії Вищого господарського суду України та "означає таку технічну та комерційну справність рухомого складу, від якої залежить схоронність конкретного вантажу".

Для покращення ефективності регулювання рухомого складу в роботі пропонується проведення удосконалення методів управління перевізним процесом, а саме системи розподілу рухомого складу полігону залізниці за рахунок створення додаткових функцій або підсистеми у відповідній системі підтримки прийняття рішень, які нададуть можливість визначення наявності рухомого складу необхідного рівня придатності під навантаження того чи іншого вантажу [2], а також скоротити час знаходження вантажних вагонів на технічних станціях в очікуванні подавання під навантаження та на під'їзних коліях підприємств.

Це можливо за умови розробки критерію оцінювання придатності вагонів в комерційному відношенні під навантаження певного вантажу, що визначений інтенсивністю їх використання, який дозволить визначити рівень комерційної придатності рухомого складу, що необхідний для забезпечення якісного перевезення вантажу та задоволення потреб вантажовласників щодо надання рухомого складу необхідної категорії придатності [3].

[1] Ломотько Д.В., Ковальов А.О., Ковальова О.В. Аналіз та удосконалення існуючих підходів до раціонального розподілу транспортних ресурсів / Зб. наук. праць Укр. держ. університету залізнич. трансп. Харків: УкрДУЗТ. 2015. Вип. 156. С. 42-47.

[2] Ломотько Д.В., Ковальов А.О., Ковальова О.В. Формування нечіткої системи підтримки прийняття рішення щодо придатності у комерційному відношенні рухомого складу при його розподілі / Восточно-Европейский журнал передовых технологий. 2015. Вип. 6/3 (78). С. 11-17.

[3] Ломотько Д.В., Бронза С.Д., Ковальова О.В. Науковий підхід до визначення оцінки якості транспортних ресурсів залізниць / Залізничний транспорт України. 2012. № 3/4. С. 31-33.